

متن پرسش

سلام علیکم: عرض ادب خدمت استاد عزیز. از جمله مسائلی که مقام معظم رهبری مطرح کردند سبک زندگی است و در این مساله الگوی سازی و الگوگیری نقش بسزایی دارد لذا خواستیم از استاد که اگر امکان دارد در مورد برخی خصوصیات زندگی که می تواند برای ما الگو باشد یا اینکه جهتهایی را نشان دهد به ما کمک کنید. اگر هم نمی شود به صورت عمومی جواب دهید لطفاً خصوصی ارسال نمایید: برنامه شما برای ارتباط با قرآن چیست؟ مثلاً چقدر در روز و چه مواقعی برای قرائت یا برای تفکر و یا برای تحقیق قرار می دهید. خصوصاً که شما تفسیر قرآن هم می گوئید آیا آماده شدن شما برای طرح مباحث تفسیری در دل همان رجوع به آیات صورت می گیرد یا وقت جدایی برای این جلسه می گذارید؟ برنامه علمی خود را چگونه تنظیم می کنید که اگر مثلاً امروز چند کتاب مهم بدستتان رسید که باید مطالعه کنید بتوانید آنها را در برنامه بگنجانید چون برای ما طلبه ها معمولاً این مشکل هست که برنامه درسی و غیر درسی که خودمان ریخته ایم آنقدر وقتمان را پر می کند که وقتی برای این موارد استثنایی باقی نمی ماند برای یک طلبه چقدر مسائل سلوکی اهمیت دارد و چقدر مطالب علمی؟ مثلاً در همین ماه مبارک شعبان و رجب و رمضان اگر بخواهیم دستورات این ماه ها را به تمامه انجام دهیم باید حداقل یکی دو درس خود را تعطیل کنیم. (اگر امکان دارد مصداقی جواب دهید) چقدر از وقتتان را در اختیار خانواده و همسر و فرزندان قرار می دهید (یا در گذشته چگونه این مدیریت را انجام می دادید) تا هم به ایشان ضربه وارد نشود و هم از مسیر طلبگی عقب نیفتیم؟ چه کارهایی را به نظرتان خوب است با خانواده انجام دهیم تا هم انس بیشتر شود و هم روحیه عبودیت و معنویت و اخلاق تقویت گردد؟ چقدر برای خواب قرار می دهید؟ اگر امکان دارد برنامه یک روزتان یا یک هفته اتان را برای ما تشریح کنید؟

متن پاسخ

- باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- بنده مباحث نقد غرب و کتاب «تمدن‌زایی شیعه» و جزوه‌ی «سلوک» را در همین راستا خدمت عزیزان عرضه کرده‌ام ۲- بنده از قبل از انقلاب به طور پراکنده تلاش می‌کردم که از طریق تفاسیر موجود با قرآن مرتبط باشم تا به لطف الهی پس از مطالعات در موضوعات مختلف متوجه شدم باید با جدیت تمام مدتی از عمر خود را صرف قرآن‌نمایم که در نتیجه به مدت ۶ سال تقریباً همه‌ی وقت خود را صرف مطالعه‌ی المیزان و تدبّر در آیات کتاب الهی کردم و یادداشت‌های خوبی نصیب شد که روش کار را در جزوه‌ی «روش کار با المیزان» عرض کرده‌ام، و برای جلسه‌ی تفسیر

روزهای شنبه از آن یادداشت‌ها بهره‌ی زیادی می‌برم و همیشه بعدازظهرهای شنبه همه‌ی وقت‌م بر روی قرآن و تفاسیر آن صرف می‌شود برای آماده‌شدن جهت جلسه‌ی مذکور. ولی در سایر روزها عموماً بیش از ۵۰ آیه نمی‌خوانم که امیدوارم توفیق بیشتری در تدبّر در آن و متذکرشدن از این کتاب الهی پیدا کنم

۳- بنده در سال‌های گذشته یک دفترچه داشتم و کتاب‌هایی که باید مطالعه کنم را در آن یادداشت می‌کردم و با توجه به برنامه‌ای که ریخته بودم و ساعاتی را جهت مطالعه قرار داده بودم آن کتاب‌ها را مطالعه می‌کردم و چون معلم بودم بیشتر امیدم به تعطیلات نوروز و تابستان‌ها بود. ولی حالا که بازنشسته شده‌ام فرصت بیشتری جهت مطالعه دارم. پیشنهاد بنده آن است که شما یک برنامه‌ای برای طول هفته بنویسید و هرکاری را در آن، جا بدهید و سعی کنید طبق آن برنامه عمل کنید ۴- نباید یک طلبه همه‌ی مستحبات را عمل کند و نباید هم همه را ترک کند. در ماه رجب اذکار هفتادگانه به اضافه‌ی چند دعای مربوط به ماه رجب و اگر هم توانستید روزه، و در ماه شعبان نیز همان اذکار به اضافه‌ی مناجات شعبانیه و اگر توانستید روزه. ولی در ماه رمضان وقت بیشتری برای عبادات و یا مطالعه‌ی کتاب‌هایی بگذارید که قلب شما را متذکر می‌کند ۵- مایحتاج خانواده را تهیه می‌کردم، خانواده بسیار با بنده همراهی می‌کردند و خانواده‌ی پر هزینه‌ای نداریم که نیاز باشد وقت و هزینه‌ی زیادی جهت رفع حوائج آن صرف شود و بیشتر مادر فرزندانم با فرزندانم مأنوس بودند. بنده نگاه‌های کلی را طرح می‌کردم ولی کارها به دوش همسرم بوده و هست ۶- بین ۶ تا ۷ ساعت در ۲۴ ساعت می‌خوابم ۷- برنامه‌ام در یک روز یا مطالعه است و یا جواب به سؤالات سایت و یا نوشتن مطالبی که منجر به کتاب و یا جزوه می‌شود و یا آماده‌کردن خود برای جلساتی که در طول هفته دارم و یا رفع خستگی به جهت جلسات. موفق باشید